

TEHNIČKO-TEHNOLOŠKE OPASNOSTI

Karakteristične su po:

- *brzom pojavi zdravstvenih simptoma kod ljudi (mučnina, povraćanje, anksioznost, teškoće s disanjem, grčevi, upala očiju, crvenilo kože i osip, plikovi) i životinja (neuobičajen broj uginulih divljih i domaćih životinja, ptica, riba i insekata);*
- *primjetnim znacima u okolini (dim, plamen, zvučni efekat, obojeni talozi, uvelo lišće, prodorni miris);*
- *kratkom vremenskom trajanju, odnosno dugom u slučaju nuklearne ili radijacijske nesreće;*
- *složenosti sprovođenja zaštite i otklanjanja posljedica, posebno kod nuklearnih i radijacijskih nesreća.*

Tehničko-tehnološke opasnosti nastaju kao iznenadni i nekontrolisani događaji prilikom upravljanja određenim sredstvima i obavljanja aktivnosti s opasnim materijama, uz požar, eksploziju, izlivanje, isparavanje ili terorističku aktivnost.

U slučaju nastanka opasnosti potrebno je poduzeti sljedeće:

- Ako ste napolju odmah ili što prije napustite prostor tj. mjesto nastanka udesa.
- Ako niste povrijeđeni, pomozite povrijeđenima.
- Ukoliko postoji mogućnost, sklonite se u zatvoreni prostor.
- Zatvorite sve prozore i vrata i isključite klima-uređaje i druge ventilatore.
- Upotrijebite priručna sredstva za zaštitu organa za disanje (maramicu, dio odjeće ili druge tkanine natopljene vodom).
- Ukoliko ste u stanu ili kod kuće, izvršite hermetizaciju prostorija u kojima boravite (popunite otvore i pukotine samoljepljivim trakama, dekama, pokrivačima i drugim tkaninama koje možete da iskoristite).
- Upotrijebite odgovarajuća ili priručna sredstva koja imate u domaćinstvu (respiratore, maske od materijala s dobrom moći upijanja, maramice, gazu, dijelove odjeće i slično), koja ćete prije upotrebe natopiti vodom ili rastvorom sode-bikarbone.
- Za zaštitu očiju upotrijebite naočale slične onima za zaštitu na radu, maramice, dijelove odjeće i slično.
- Ukoliko bude postojala potreba za evakuacijom, pripremite kišne ogrtače, vjetrovke, otpornu odjeću od sintetičkog i nepromočivog materijala, kao i rukavice, čizme ili duboke cipele.

Ukoliko ste u vozilu:

- Ostanite pribrani.
- Zatvorite prozore i držite ih zatvorenim, isključite klima-uređaje i ventilaciju.
- Potražite zgradu u kojoj biste mogli naći sklonište i pažljivo zaustavite svoje vozilo, a ukoliko to nije moguće, ostanite u vozilu.
- Uključite radio i pratite obavještenja i uputstva nadležnih službi.

U slučaju da ste lakše zahvaćeni efektima udesa (otrovani, opečeni ili fizički povrijeđeni):

- isperite ruke;
- skinite sočiva;
- odmah se oslobodite kontaminiranih dijelova odjeće i obuće, stavite odjeću u plastičnu kesu ili u kantu;
- istuširajte se, pri čemu ćete se više puta nasapunjati i isprati;
- napravite 2% rastvor sode-bikarbone (1 kesicu sode-bikarbone od 20 g rastvoriti u 1 l vode), s kojim ćete isprati oči, nos i usta;
- potražite medicinsku pomoć ukoliko imate ozbiljne sumnje da ste bili izloženi opasnim supstancama;
- pažljivo pregledajte ranu, tj. opekotinu;
- na ranu stavite čistu gazu i fiksirajte opečeni dio kože kao da je polomljen, kako ne bi došlo do daljeg oštećenja tkiva;
- povrijeđenima hitno nadoknadite izgubljenju tečnost i sol;
- kontrolišite disanje;
- sačekajte medicinsku pomoć, a ukoliko je hitna pomoć spriječena da dođe, organizujte prijevoz povrijeđenih do zdravstvene ustanove.

Ukoliko ste u blizini mjesta udesa:

- Ostanite pribrani i pokušajte da se zaštitite, i tek kada ste adekvatno zaštićeni, ponudite pomoć drugima, ali samo ukoliko znate kako.
- Udaljite se od mjesta udesa što prije.
- Ne krećite se i ne dodirujte mjesta na kojima postoje opasne hemikalije.
- Ne palite cigaretu.
- Pokušajte pokriti tijelo u najvećoj mogućoj mjeri i zaštititi disajne puteve od opasnog plina ili prašine, pokrijte usta i nos peškirom ili nekim platnom, polako dišite.
- Pratite uputstva nadležnih službi i obavještenja putem sredstava javnog informisanja.

U slučaju prestanka opasnosti potrebno je poduzeti sljedeće:

- Obavezno se javite zdravstvenoj ustanovi radi pregleda.
- Ukoliko je došlo do kontaminacije prostora gdje boravite, uklonite prašinu s odjeće i predmeta navlaženim materijalom sa dobrom moći upijanja, po uputstvu dobijenom od nadležne službe.

Napomena:

Vodite računa o postupanju sa odjećom, obućom, materijalom za čišćenje i svakim predmetom koji je bio izložen kontaminaciji. Kako biste spriječili dalje zagađenje, obavezno sve izložene predmete spremite u plastične vreće i odložite na mjesto koje odrede nadležne službe.